

Vetenskapsrådet

Datum
2017-06-07

Diarienummer
1.1.3-2017-721
GD-2017-115

Handläggare
Johan Nilsson

Ert Diarienummer
S2017/00671/FS

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende delbetänkandet För en god och jämlik hälsa – En utveckling av det folkhälsopolitiska ramverket (SOU 2017:4; S2017/00671/FS)

Vetenskapsrådet har granskat delbetänkandet främst utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta kvalitet inom samtliga vetenskapsområden. Vetenskapsrådet avstår från att lämna synpunkter på de förslag som myndigheten anser falla utanför sitt ansvarsområde.

Synpunkter

Övergripande synpunkter

Kommissionen menar att insatser behövs på ett stort antal områden för att skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Vetenskapsrådet anser att det är viktigt att samtliga insatser vilar på en vetenskaplig grund.

Gällande den enkätundersökning som genomförts bland myndigheter, önskar Vetenskapsrådet förtydliga att även om inga särskilda satsningar har gjorts så tilldelas årligen medel till ett betydande antal fria forskarinitierade projekt med relevans för jämlik hälsa, huvudsakligen inom området medicin och hälsa, men även inom klinisk behandlingsforskning, natur- och teknikvetenskap, samt humaniora och samhällsvetenskap. Detsamma gäller flertalet av de regeringsuppdrag som tilldelats Vetenskapsrådet i de senaste forskningspolitiska propositionerna, exempelvis satsningar på strategisk psykiatrforskning, vårdforskning, åldrande och hälsa, samt infektion och antibiotika. Vidare samarbetar myndigheten aktivt med Forte som har ett uttalat ansvar att stödja forskning inom folkhälsovetenskap.

Vetenskapsrådet anser att fria forskningsmedel bäst motsvarar behovet av hög vetenskaplig kvalitet för all forskning och därför också bör vara utgångspunkt för olika aspekter inom hälsoområdet inklusive frågeställningar med syfte att beforska olika folkhälsorelaterade problem. Genom att kombinera konkurrensutsatta forskningsmedel med en omsorgsfull sakkunniggranskning tillgodoses nytänkande och hög kvalitet inom forskningen samtidigt som de bästa forskningsidéerna med relevans för jämlik hälsa kan prioriteras.

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Västra Järnvägsgatan 3

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr/Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådet

Specifika synpunkter

Avsnitt 3.8 Utvecklad utvärdering och forskning

Vetenskapsrådet delar uppfattningen att god forskning kring jämlik hälsa i vid bemärkelse behövs som stöd för folkhälsopolitiska beslut på alla nivåer. Kommissionen lyfter vikten av en tvärvetenskaplig ansats för att möta de tvärsektoriella problem och utmaningar som det innebär att uppnå en god och jämlik hälsa. Vetenskapsrådet delar kommissionens bedömning att det finns behov av samlade satsningar på kunskaper kring frågor om god och jämlik hälsa i hela dess bredd, men vill poängtera att satsningar på tvärvetenskaplig forskning inte behöver stå i motsats till stöd till fria forskarinitierade projekt. Den bästa tvärvetenskapliga forskningen skapas av enskilda forskare när den egna kompetensen blir en begränsande faktor och man söker nya samarbeten med forskare inom angränsande eller skilda områden. Detta gäller såväl för forskning inom folkhälsoområdet som för andra områden. Den enskilda forskarkompetensen är snarare en förutsättning och inte ett hinder för att forskningen ska ske med högsta möjliga kvalitet. Vetenskapsrådet vidhåller att stöd till forskning av högsta vetenskapliga kvalitet är av största vikt, oavsett om det rör tvärvetenskap eller inte.

Avsnitt 4.3.5 Det bör övervägas att inrättas ett Råd för en god och jämlik hälsa

Vetenskapsrådet ser positivt på en ökad dialog mellan politik och forskning och instämmer i påståendet att en bredare forskningsbas behövs för politiska förslag och debatter. Ett av argumenten för inrättandet av rådet är att de frågor som politiken har att lösa behöver föras in i forskningsdiskussionen eftersom inomvetenskapligt viktiga frågor oftast lyfts fram av andra orsaker. Här vill Vetenskapsrådet framhålla att inomvetenskapliga frågeställningar ofta är av avgörande betydelse för att lösa samhällsliga utmaningar.

Avsnitt 4.6.2 Relevanta myndigheter bör få i uppdrag att medverka i arbetet med strategier för samtliga målområden

Vetenskapsrådet vill understryka vikten av att de strategier som föreslås är baserade på forskning kring jämlik hälsa. Om en GD-grupp inrättas är det således viktigt att de stora svenska forskningsfinansiärerna finns representerade.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Ann Fust och chefsjuristen Anna Hörnlund. I den slutliga handläggningen har huvudsekreteraren Jan-Ingvar Jönsson och enhetschefen Jan Bolin deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Johan Nilsson
Koordinator